

Dia: 02/ febrer/ 2021

Hora: 17:00h – 18:30 hores

Lloc: <https://8x8.vc/decidimbarcelona/PlaActuacioMunicipalBarcelonaCdC>

Assistents

Institucions més significatives de la ciutat

Montse Morera	Consell d'Associacions de Barcelona
Miquel Àngel Aragón	Consell d'Associacions de Barcelona
Eduard Llorens	Consell d'Associacions de Barcelona
Joan Arumí	Consell d'Associacions de Barcelona
Álvaro Clapés-Saganyoles	PIMEC

Fitxer general d'entitats

Joan Vidal	Associació Músico cultural Mas Guinardó
Enric Canet	Casal dels Infants per l'acció social als barris

Ajuntament de Barcelona

Marc Serra	Regidor de Drets de Ciutadania i Participació
Manuel Punsoda	Director Democràcia Activa
Gerard Lillo	Tècnic de Democràcia Activa
Pau González	Assessor de la Regidoria de Drets de Ciutadania i Participació

Secretaria tècnica

Andreu Parera	Secretaria del Consell de Ciutat
Pilar Blancafort	Suport tècnic EIDOS Dinamització Social

S'excusa: Roger Civit de la Taula d'Entitats del Tercer Sector.

Documentació lliurada

- Acta de la darrera sessió del 19 de gener de 2021

Ordre del dia

- Presentació de l'estat actual del procés dels Pressupostos Participatius per part del Marc Serra, Regidor de Drets de Ciutadania i Participació
- Valoració, precís i preguntes

Principals idees

Presentació de l'estat actual del procés dels Pressupostos Participatius

Aquesta sessió ha estat convocada a proposta de la Regidoria de Participació per explicar a la Comissió de seguiment del PAM i pressupostos participatius del Consell de Ciutat com ha anat el procés participatiu del PAM i informar en quin punt s'està respecte als pressupostos participatius.

L'actual mandat va començar amb un projecte ambiciós: treballar el procés de PAM, que és el full de ruta del govern de la ciutat pel seu mandat, en paral·lel amb un procés participatiu nou com eren els pressupostos participatius. Amb això es recollia la demanda històrica dels barris i les entitats de parlar del pla d'actuació junt amb el pla d'inversions. Inicialment es va dissenyar un procés del PAM que ha estat subjecte d'estudi d'aquesta Comissió i que es considerava ben treballat tècnicament. En el moment en què el procés estava en la part de recollida de propostes del PAM i dels PAD, així com de recollida de projectes pels pressupostos participatius, la pandèmia va fer que quedés tot interromput. El que havia de ser un salt qualitatiu i quantitatiu en la participació en la ciutat ha quedat com un intent frustrat per la pandèmia.

S'ha volgut deixar passar un temps per agafar distància i conèixer millor quin impacte podrà tenir aquesta crisi, i així valorar l'opció de recuperar els pressupostos participatius. Hem d'assumir que ens tocarà viure en la incertesa, però això no ha de suposar renunciar a fer grans processos participatius ni que la ciutadania perdi el protagonisme.

L'objectiu d'aquesta reunió, a més d'escoltar la vostra avaluació del procés és estudiar com poder fer un retorn el millor possible. Ens hauria agradat fer més debats, més rics i que es

pogués donar un retorn individualitzat de les propostes de la ciutadania. Tenint en compte que bona part dels debats es van realitzar abans de la pandèmia, és difícil pensar en un retorn d'unes propostes que havien estat pensades en una situació molt diferent en l'àmbit sanitari, econòmic i social.

Des de la Regidoria de Participació s'està plantejant recuperar el projecte dels pressupostos participatius adaptant-los, a la situació econòmica financera actual i a la temporalitat d'aquest mandat. Aquest era un projecte d'inversions per tot el mandat al qual se li destinaven 75 milions d'Euros, es podien presentar projectes d'inversió que no tinguessin despesa corrent associada i que es poguessin desenvolupar vinculats a algun barri.

Fruit del procés dels pressupostos participatius realitzat fins ara, tenim sobre la taula 2.000 projectes interessants que reflecteixen una diversitat territorial, de grups promotors, sectors i interessos. Responen a diversos eixos però principalment a l'emergència climàtica i al dret de la ciutat.

Algunes de les dades d'aquests projectes són:

- 2.000 projectes presentats
- 5.385 persones que ha participat presencialment
- 204 trobades realitzades
- 8.100 persones que van participar mitjançant els punts mòbils habilitats.
- 769 projectes de Dret a la Ciutat
- 641 projectes d'Emergència Climàtica
-

Es mostra també una gràfica amb la distribució territorial dels projectes i s'explica com la majoria de projectes són de ciutadania i espai públic, equipaments i tecnologia. També es destaca que hi ha 400 projectes vinculats a centres educatius.

En general són projectes que quan es van reportar resultaven interessants i no podien quedar oblidats. Des de la Regidoria i des del Govern s'està treballant per recuperar els pressupostos participatius i s'està elaborant una proposta tècnica que es vol discutir amb aquesta Comissió. Hi ha dos condicionants que hem de tenir en compte:

- **El procés s'ha de fer sobre aquests 2.000 projectes que ja s'han presentat.** No es pot obrir a què es presentin nous projectes d'inversió.
- **Disponibilitat pressupostaria.** Tot i que el pressupost municipal aprovat és elevat, hi ha una gran incertesa sobre el pressupost dels anys vinents. Veien l'evolució i la

inestabilitat institucional es fa difícil fer-ne un pronòstic, pel que no es planteja utilitzar la totalitat d'aquests 75 milions. A més, ha passat un any des del calendari previst i els anys reals d'inversió es redueixen a 2. Ens planteja una reducció substancial, sense tenir encara una xifra confirmada, però s'està pensant entre 20 i 40 milions, més seria una temeritat tenint en compte que els pressuposts del 2022 i 2023 són incerts.

També es fa necessari establir algun tipus d'adaptació a l'import total per cadascun dels projectes presentats. En el plantejament inicial hi havia un topall màxim d'import per projecte de 2 milions d'Euros, i en alguns districtes estava limitat a un 30% del que hi havia. Probablement s'hauria de baixar el límit una mica més, havent d'adaptar o descartar els projectes més grans, donat que s'endurien gran part del pressupost i no hi hauria temps de realitzar-los. S'ha fet un estudi dels diferents projectes rebuts fins al moment i la majoria estan molt per sota d'aquesta xifra de 2 milions, tenint en compte que són quantitats que ha fixat la ciutadania i encara no estan aterrats a escala de pressupost. La majoria estan al voltant de 800.000 - 1 milió d'Euros. Si fem una reducció de pressupost, ens permetria assegurar la seva execució així com permetria aprovar diferents projectes del mateix districte.

En el plantejament inicial hi havia una fase de suports, prevista per finals de maig/principis de juny de 2020, que es feia a través del Decidim.barcelona. En aquesta fase cada ciutadà podia donar suports fins a 10 projectes diferents. Amb aquests suports es feia un primer filtratge on els 30 projectes més votats del districte passaven a ser una idea a definir un projecte. És una manera d'optimitzar recursos i no generar expectatives no reals. Creiem que aquesta fase ha de seguir vigent, però a l'haver una reducció en l'import total, en la fase de suports en lloc de seleccionar 30 projectes es podrien reduir a 20, i que siguin aquests 20 els que vagin a votació. Que sigui la mateixa ciutadania qui pugui prioritzar i votar els projectes és un element essencial i els pressupostos participatius només tenen sentit si es fan d'aquesta manera.

Amb aquest mètode de votació inicialment previst, es crea una dinàmica de corresponsabilització. Es veu positiu que els projectes s'acabin acordant en funció del districte, que siguin els ciutadans els que reparteixin l'import total als diferents projectes.

Fins aquí la presentació del plantejament en què s'ha estat treballant. Encara s'ha d'explicar a tots els grups polítics i entitats de la ciutat i entre tots veure si ens posem d'acord i engegar màquina, tenint en compte que anem a contrarellotge. La idea és recuperar el calendari que s'havia plantejat pel 2020, això vol dir que per votar al juny s'ha de fer molta feina abans.

Valoracions, precís i preguntes

S'obre un torn d'intervencions per part dels membres del grup de treball amb l'objectiu que es faci una avaluació del procés plantejat tant com a membres del Consell de Ciutat com de les entitats a les que pertanyen.

Montse Morera. Considera molt positiu recuperar els pressupostos participatius. En l'última reunió de la Comissió de seguiment del PAM havia sortit el fet que el document del PAM actual no recollia les propostes que s'havien fet des de les entitats i des de la ciutadania.

En el que es planteja hi ha un problema de temporització, però es pot resoldre i esperar que el següent mandat respecti el procés marcat.

En les estadístiques presentades s'hauria d'afegir el nombre de suports que han rebut els projectes, ja que creu que és una dada important a l'hora de triar els projectes. Encara que algun projecte pugui necessitar més pressupost, s'ha de tenir en compte si ha tingut també més suports. També agraeix l'última acta del grup de treball rebuda perquè serà molt útil de cara a enllestir el dictamen.

Resposta. El nombre de suports es tindrà en compte en la fase de priorització, que és aquella en que la ciutadania té 10 suports i els pot repartir entre els diferents projectes. Els 30 que obtenen més suports són els que passen a votació. Fins ara, els suports com a tal no s'han recollit. A través del Decidim, alguns projectes han generat debat a través de comentaris que queden registrats, però tècnicament no són suports, són més similars a un "m'agrada". Això ha passat en projectes que generen debat o tenen un ampli consens entre diferents grups i fa que hi hagi gent que parli del tema. També hi havia la possibilitat de fer-te seguidor del projecte per rebre'n les novetats. La fase de suports es reprendria a Setmana Santa. Aquesta fase, en tota cas, es farà pública i es veurà la priorització que farà la ciutadania.

Eduard Llorens. Recalca que cal fer molta pedagogia i una bona explicació per no confondre els pressupostos participatius amb el programa d'actuació municipal. Al parlar amb els districtes li fa la sensació que són conceptes que es confonen. El PAM ha seguit el seu curs, i la recuperació dels pressupostos és una demanda que hi havia. En alguns casos s'ha deixat de tractar el PAM perquè els pressupostos participatius havien caigut. En aquest sentit, vol conèixer en quin punt es troba el procés participatiu del PAM.

Resposta. El procés de participació del PAM va quedar interromput per l'estat d'alarma quan un 60-70% de les sessions presencials ja s'havien fet. Es van habilitar eines digitals per continuar recollint propostes i fer els debats. En aquell moment va sorgir el procés del Pacte de Ciutat de Barcelona que tot i que no és pròpiament un procés participatiu, és un espai de debat entre la ciutadania i els sectors econòmics. Del Pacte de Ciutat van sortir moltes propostes i els equips de govern van fer un pla de xoc per a recuperar la ciutat, del qual formava part els 90 milions d'Euros de modificació pressupostària. En el PAM actual no li podem demanar una continuïtat directa només amb el procés participatiu. Aquest PAM recull algunes propostes que vénen del procés participatiu, altres del Pacte de Ciutat i altres que va fer el govern adaptant-se a la situació econòmica i sanitària a través del pla de xoc.

L'únic que queda pendent del procés participatiu, amb la idea de fer-ho aviat, és la fase del retorn perquè tots els que van fer una proposta puguin rebre una resposta. Ens hem de fer a la idea que aquest any, més que altres anys, hi haurà molts rebutjos condicionats per la situació econòmica. Moltes propostes que s'havien fet en un context econòmic diferent, fins i tot propostes del mateix equip de govern han quedat rebutjades. Tot i que aquesta continuïtat no es veurà tan com en altres ocasions, en garantim la traçabilitat, la transparència i el rigor.

Reiterar la importància del Decidim com a eina de participació ciutadana que permetrà fer un seguiment de les propostes que es van fer, les que es van acceptar, les que es van rebutjar, així com conèixer què ha passat amb cada proposta com es va fer amb les 2016.

Al respecte a la tasca pedagògica que s'ha de fer per diferenciar el procés del PAM dels pressupostos participatius. El procés que es va iniciar integrava el debat estratègic de línies d'actuació del PAM que concretava algunes actuacions amb els pressupostos participatius. El procés del PAM es va emancipar i els pressupostos van quedar aturats, això s'haurà d'explicar molt bé. Ara són dos processos que segueixen tempos diferents i us demanarem ajuda en aquest tasca pedagògica que s'haurà de fer des de la Regidoria, però vosaltres com a entitats ens podeu ajudar molt.

El que sí es preveu és seguir el procés des d'on es va quedar. No es podran obrir noves propostes, però si es permetrà retirar propostes en cas que ara es creguin poc adequades a la situació.

Miquel Àngel Aragón. S'interessa per saber quan es podrà transmetre aquesta informació a les entitats a les quals pertanyen, així com si es rebrà un comunicat oficial.

Resposta. La decisió es prendria a través d'un decret d'alcaldia, formalment no està presa encara. S'ha començat a parlar informalment amb els grups municipals, però encara no s'han fixat els imports. Si finalitzada aquesta setmana hi ha un acord general, es tirarà endavant. En

unes dues setmanes es faria el decret d'alcaldia i la comunicació formal. Es comunicarà a la Comissió així com es donarà els detalls de les condicions.

Joan Arumí. Pregunta sobre la situació dels PAD en general i el de Sant Martí en concret, districte del qual en forma part.

Resposta. Els PAD es van presentar en els diferents plens de districte i es van portar a aprovació al ple de desembre, i per això tots s'han presentat i portat a votació, però no tots estan aprovats. El de Sant Martí i Horta-Guinardó es van aprovar. Aquesta vegada els plans d'actuació de districte han estat més d'intencions que de concrecions. A Sants, per exemple, es van seleccionar els 10 temes que es tenien clar que entrarien. El procés del PAM i dels PAD és formalment diferent, però fins que el PAM no vagi a aprovació definitiva a nivell ciutat, els PAD no acaben de ser aprovats. **S'ofereixen a revisar quins van ser els resultats de les votacions a cada districte i ho faran arribar per correu a la Comissió.**

Joan Vidal. Fa notar que en referència als PAD, només n'hi ha dos de publicats i seria útil tenir aquesta informació.

Resposta. El procés del PAD formalment encara no s'ha acabat. Està pendent fer el retorn de totes les intervencions i publicar els documents definitius, s'ha de poder fer els dies vinents, de totes maneres es farà arribar un document amb aquesta informació a la Comissió.

Eduard Llorens. Destaca que la proposta que s'ha explicat de com reactivar els pressupostos participatius és bastant coherent, perquè reiniciant una recollida de propostes no es podria seguir el calendari. De les propostes que s'han fet fins ara, algunes són atemporals, però altres s'haurien de readaptar i fins i tot retirar.

Tot i això, proposa una reflexió sobre la percepció que es té de la validesa d'un procés participatiu en el qual el projecte que ha tingut més vots no s'ha inclòs en el PAM definitiu. Es posa en perill la coherència i validesa del procés participatiu. Posa d'exemple la proposta de l'espai de cultura popular de Sarrià, que tot i ser la que va tenir més adhesions a escala de ciutat (400) no apareix en el PAD de Sarrià. Quan es va portar a aprovació es va fer a porta tancada i sense registrar-ne la reunió.

Resposta. Des de la Regidoria no se'n coneixen els detalls, però es reconeix que és un fet que no resulta del seu gust. Tot i això, els processos participatius no són vinculants, tot i que en alguns districtes se'ls hi dona molta rellevància. Més enllà d'això, aquest ha estat un any complicat. S'assegura que això no passarà amb els pressupostos participatius, els projectes més votats s'acabaran executant. Demana tenir en compte que el que ha passat amb una

proposta no invalida el procés. S'investigarà que ha passat i es treballarà per a intentar resoldre-ho. Tenir en compte que tot i que el document del PAM o PAD no ho reculli, si és una necessitat existent, s'haurà de considerar. Des del govern, hi ha molt per millorar i aprendre, però s'ha de confiar en aquests processos. Potser en el següent govern es veu que no té sentit obrir un procés participatiu al PAM si no és vinculant i que el pes ha d'anar a pressupostos participatius.

Per finalitzar la reunió, s'informa que es convocarà a aquesta Comissió a finals de febrer-principis de març per explicar les decisions que s'hagin pres sobre el procés i donar a conèixer el calendari definitiu. També es vol destacar que en aquesta fase de debat s'agrairà qualsevol proposta o comentari que es vulgui fer arribar.

Des de Secretaria Tècnica, s'informa que s'enviarà el Dictamen del PAM el dia 3 de febrer perquè el grup de treball hi pugui fer esmenes fins al dia 7 de febrer

Acords

- Des de la Regidoria de Ciutadania i Participació es comprometen a:
 - Elaborar i fer arribar a la Secretaria del Consell de Ciutat per a la seva difusió a tot/es els/les membres del grup de treball, un informe on s'inclogui la informació dels PAD de cada districte junt amb el seu estat d'aprovació.
 - Comunicar al grup de treball les novetats sobre el procés dels pressupostos participatius així com convocar una sessió, a través de la secretaria del Consell de Ciutat, per donar a conèixer les decisions preses aquest procés així com el calendari definitiu.

- Des de la secretaria del Consell de Ciutat, el dia 3 de febrer s'enviarà el dictamen al grup de treball per a la seva revisió i incorporació de possibles esmenes. La data límit per a la incorporació d'esmenes per part del grup de treball serà el 7 de febrer.